

Loài Ong : Trí Thông Minh và Linh Cảm

Lê Khắc Thí - CA 6/2009

Hồi học Trung học ở Trường Khải Định, Huế, giáo sư người Pháp, Ông Harter dạy môn Toán, khi học về hình học ông có đề cập đến trí thông minh của loài ong trong phương thức xây tổ ong hình lục giác. Ông cho biết với hình lục giác loài ong đã sử dụng 100% thể tích của tổ ong, nếu xây lỗ ong hình tròn thì chỉ sử dụng được 78%, số lỗ trong tổ ong sẽ giảm bớt 22%. Hơn nữa phải dùng vật liệu nhiều hơn để đắp vào khoảng trống giữa bốn lỗ ong hình tròn. Xây hàng trăm lỗ ong hình lục giác đều đặn đẹp đẽ với thân hình nhỏ bé của ong thợ làm nên, thật là kỳ diệu. Tạo hóa đã ban cho loài ong một trí óc tuyệt vời!

Trí thông minh cũng được thấy trong tổ chức sinh hoạt của một đàn ong: ong thợ xây tổ, ong đi lấy mật hoa, ong sinh sản... và trên hết là Ong Chúa, đầu đàn, có hình dáng to lớn hơn ong thường, dễ nhận ra khi cần tìm ong chúa. Đàn ong sống rất có kỷ cương, luôn luôn che chở, bảo vệ cho ong chúa, khi ong chúa bị bắt là bám theo để cứu ong chúa.

Hồi làm việc ở OHIO (1976), tôi có người bạn làm cùng sở, ngoài công việc chuyên môn của mình trong ngành Công Chánh, ông ta (người Ý) lại có nghề bắt ong, dời tổ ong khi có cư dân báo cho thành phố biết là họ có tổ ong nơi nhà họ. Ông bạn này khi làm công việc ấy, mang một chiếc áo trùm từ đầu đến chân để ong khỏi đốt, đến nơi có tổ ong, ông ta tìm bắt con ong Chúa, bỏ vào trong một cái lồng lỗ nhỏ, mở cửa lồng, để vào nơi có tổ ong, như vậy là cả đàn ong chui vào bảo vệ cho ong Chúa, ông ta mang lồng đi ra xa thành phố rồi thả cho ong bay đi. Làm công việc này được thù lao riêng, nên ông sẵn sàng phục vụ.

Nhân đây tôi xin kể chuyện tổ ong sau nhà tôi ở Costa Mesa, có thể liên quan đến trí thông minh và linh cảm của loài ong. Vừa qua, sáng sớm ra vườn tôi phát giác một tổ ong, có một đàn ong hàng nghìn con bu quanh, lớn bằng một quả bóng tròn, trên cành cây chanh sau nhà, mà lâu nay tôi không thấy. Cây chanh nằm cạnh hồ nước, thường ngày tôi thấy có

một vài con ong rớt trong hồ, tôi lấy vợt vớt lên cứu mạng sống cho nó, việc này đã trở thành một

thói quen, dù bận gì, khi thấy có ong trong hồ, tôi cũng vớt rồi mới an tâm, cũng như tôi thường dùng vợt lưới nhỏ để bắt ruồi trong nhà rồi đem ra sân thả cho nó tiếp tục sống, thay vì dùng phết đập ruồi để giết nó, vì tôi nghĩ rằng, một sinh vật dù nhỏ bé, cũng đau đớn khi bị giết như những loài vật khác, kể cả loài người. Tôi định gọi cơ quan liên hệ để dời tổ ong sau vườn, tránh nguy hiểm bị ong đốt, nhưng cũng ngại là họ sẽ dùng thuốc diệt ong. Hôm sau sáng sớm tôi ra vườn thì thấy tổ ong còn đó, đàn ong còn đó, nhưng đến trưa tôi ra xem lại, thì lạ thay, ong đã bay đi hết, chỉ còn tổ ong lớn bằng nắm tay, trên cành chanh. Hàng nghìn con ong đã rời khỏi tổ lúc nào không hay; đến chiều tối và sáng hôm sau cũng không thấy ong trở lại! Tôi thầm nghĩ là ong có “*thần thông giao cảm*” với nỗi lo âu của tôi, nên đã rủ nhau đi nơi khác!

Loài ong có một giác quan linh cảm kỳ lạ. Ở thôn quê, nhà nông thường bị thiên tai làm hư hại mùa màng, nhà cửa, như bão lụt miền Trung. Loài ong giúp cho nhà nông “*tiên đoán thời tiết*”. Mỗi năm vào mùa Xuân hễ thấy ong làm tổ trong bụi tre, trên cao thì năm ấy có lụt lớn, khi thấy ong làm tổ ở dưới thấp thì sẽ có bão lớn. Nhờ vậy mà nhà nông đề phòng bão lụt, bảo vệ cho mùa màng, ruộng nương.

Cũng là chuyện ong và tổ ong, tôi đọc trên báo Mỹ gần đây, có một bài nói về ngôi chùa ở Nhật, có ong đến làm tổ phía ngoài, một nhà sư của chùa bèn đem bó thuốc ra đốt để xua đuổi đàn ong và diệt tổ ong. Sơ ý nhà sư làm thuốc rơi xuống và cháy ngôi chùa!

Đặng tin này, có lẽ tác giả cũng chỉ muốn loan tin một ngôi chùa bị cháy, nhưng biết đâu đây cũng là luật Nhân Quả của nhà Phật mà vị Sư cũng như nhà báo không nghĩ đến.